

Lessoni ya 9 kwa
ajili ya 28
Novemba, 2026

KUWAPIMA MANABII

"Wapenzi, msisadiki kila roho, bali zijaribuni hizo roho, kwamba zimetoka kwa Mungu; kwa sababu manabii wa uongo wengi wametokea duniani"

(1 John 4:1)

Mungu amekuwa na manabii daima ili kuwaongoza watu wake kwenye njia iliyo sawa. Hata hivyo, si wote wanaodai kuwa manabii ambao wametumwa na Mungu.

Kulikuwa hata na manabii wa kweli ambao, wakichochewa na tamaa ya pesa, walipotoka kwenye utume wao na kuwa manabii wa uwongo. Hili lilitokea kwa Shemaya, ambaye alikubali rushwa ili kujaribu kumfanya Nehemia atende dhambi (Neh. 6:10-13).

Tunawezaje kuwatofautisha manabii wa kweli na wa uwongo? Biblia inatupa mwongozo gani wa kutofautisha kati yao?

- Matukio ya kimiujiza
- Kupatana na Biblia
- Kuinuliwa kwa Kristo
- Matokeo chanya
- Unabii uliotimizwa

MATUKIO YASIYO YA KAWAIDA

"Ninawezaje mimi, mtumishi wako, kuzungumza nawe, bwana wangu? Nguvu zangu zimeisha na siwezi hata kupumua!" (Daniel 10:17)

Huduma ya kinabii mara nyingi huambatana na matukio yasiyo ya kawaida, iwe ya nje (ishara), au yanayoonekana kwa nabii mwenyewe.

Matukio ya nje ya kimuujiza

Eliya alithibitisha huduma yake ya kinabii kwa kuita moto ushuke ili kuwateketeza wasioamini (2 Wafalme 1:10)

Kwa maneno ya nabii asiyejulikana, madhabahu ya kipagani ya Betheli iliharibiwa (1 Wafalme 13:5)

Matukio yasiyo ya kawaida kwa nabii

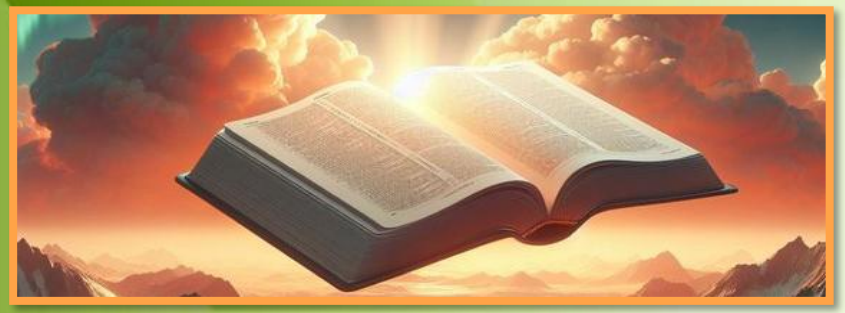

Danieli alidhoofika na kukosa pumzi wakati wa maono (Dan. 10:17.

Mtume Yohana alianguka chini kana kwamba amekufa baada ya kupokea maono (Ufu. 1:17)

Matukio haya ya kimiujiza, peke yake, hayathibitishi nabii. Manabii wa uwongo wanaweza pia kufanya ishara zisizo za kawaida kupitia nguvu ya adui (Ufu. 13:13).

UPATANIFU NA BIBLIA

"Kwa sheria na kwa ushuhuda! "Ikiwa hawasemi sawasawa na neno hili, ni kwa sababu hakuna nuru ndani yao." (Isaya 8:20)

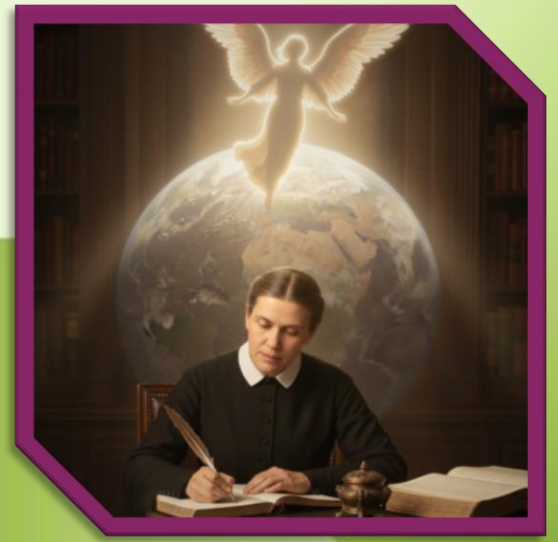
Isaya 8:20 inatoa kiwango cha wazi cha kujaribu ukweli wa nabii: lazima awe kulingana na sheria, Torati; na ushuhuda, mafunuo ya baadaye kupitia manabii.

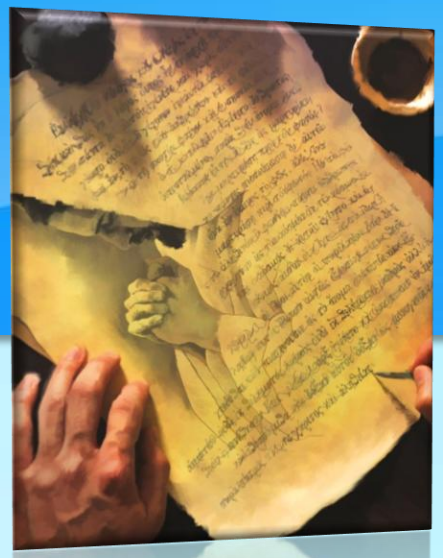
Mungu amewasilisha maarifa Yake kupitia manabii kulingana na uwezo wa watu Wake wa kuelewa ujumbe. Hii inajulikana kama "ukweli unaoendelea."

Kwa hivyo, kila enzi imekuwa na "kweli yake ya sasa" (2 Petro 1:12). Lakini, kwa kuwa Mungu ndiye anayewasilisha ukweli huu—naye habadiliki (Yakobo 1:17)—kila ufunuo mpya unapatana na ufunuo uliotangulia (Yeremia 28:8).

Kwa sababu hii, nabii yeyote ambaye ujumbe wake unapingana na mafundisho ya Biblia ni nabii wa uwongo. Kumb 13:1-3).

KUINULIWA KWA KRISTO

"Na kila roho isiyokiri ya kwamba Yesu Kristo amekuja katika mwili si ya Mungu. Na hii ndiyo roho ya Mpinga Kristo, ambayo mlisikia kwamba inakuja, na sasa tayari iko ulimwenguni" (1 Yohana 4:3)

Nabii yeyote anayekana uhalisi wa kihistoria wa Yesu, au asiyemfanya awe kiini cha ujumbe wake, ni nabii wa uwongo (1 Yohana 4:3).

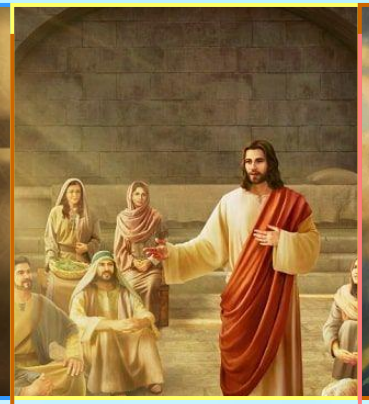
Kwa kuoana na jambo hili, nabii wa kweli anakubali mambo haya halisi ya Yesu:

Uungu wake

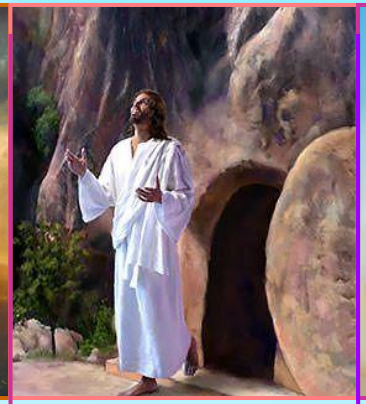
Kupata mwili kwake

Maisha yake yasiyo na dhambi

Kifo chake cha upatanisho

Ufufuko wake

Huduma yake ya maombezi

Kuja Mara ya Pili

Manabii wanaomwinua Yesu hawatajaribu kujenga wafuasi wao wenyewe au kujikuza wenyewe (Matendo 4:12). Watakuwa tayari kutumikia na si kuwanufaisha wale waliotumwa kwao (Marko 9:35; Yohana 13:16).

MATOKEO CHANYA

"Jihadharini na manabii wa uongo. Wanakuja kwenu wamevaa mavazi ya kondoo, lakini kwa ndani ni mbwa mwitu wakali. Mtawatambua kwa matunda yao. Je, watu huvuna zabibu kwenye michongoma, au tini kwenye mibaruti?" (Matthayo 7:15-16)

Kulingana na Yesu, manabii wanaweza kutambuliwa kwa matunda yao (Mt. 7:15-16). Matunda haya ni ya aina mbili, na yote lazima yawe mazuri.

Matunda ya ujumbe

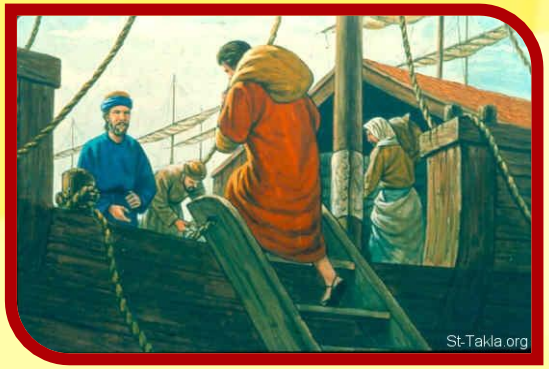
Ujumbe wa nabii wa kweli hujenga, hufariji, na huita watu watubu (1 Kor. 14:3).

Tunda la mjumbe

Maisha ya nabii lazima yaendane na mafundisho sahihi. Kwa mfano, hawezi kuishi katika ukinzani dhahiri na mojawapo ya Amri Kumi (Yuda 1:16).

Kama wanadamu wenye makosa, manabii wangeweza kufanya makosa na kutenda dhambi: Yona alimkimbia Mungu; Paulo alimhukumu vibaya Yohana Marko; Petro alijifanya kuishi kama Myahudi. Lakini hiyo haikuwa njia yao ya maisha.

UNABII ULIOTIMIA

"Kwa habari ya nabii anayetabiri amani, neno la nabii huyo litakapotimia, ndipo nabii huyo atajulikana kuwa ni yule ambaye Bwana amemtuma kweli"(Jeremiah 28:9)

Jukumu la nabii linahusishwa na kutangaza matukio ya wakati ujao (unabii). Kwa hivyo, kanuni rahisi inaweza kupatikana ili kutofautisha manabii: ikiwa unabii unatimia, nabii huyo ni wa kweli (Yer. 28:9); ikiwa unabii hautatimizwa, nabii huyo ni wa uwongo (Kum. 18-22

Hata hivyo, kanuni hii ina vighairi ambavyo lazima tuvielewe kwa usahihi.

Ikiwa jambo jema linatangazwa katika siku za usoni, lazima litokee kila wakati (Yer. 28:1-4, 15-17)

Ikiwa jambo jema linatangazwa katika siku zijazo za mbali, huenda lisitokee kwa sababu lina masharti (kama vile unabii wa Isaya kuhusu ustawi wa baadaye wa Israeli ikiwa ingemkubali Masihi).

Unabii unaotabiri uovu daima una masharti. Ikiwa kuna toba, hatima hubadilika (kama ilivyotokea kwa Ninawi baada ya mahubiri ya Yona).

Roho hakutolewa, wala kamwe hawezi kutolewa kuwa mbadala wa Biblia; kwa maana Maandiko yanasema wazi kwamba neno la Mungu ni kiwango ambacho kwacho mafundisho na uzoefu wote lazima yapimwe.

E. G. W. (The Great Controversy, uk. 7)

“Udanganyifu wa mwisho kabisa wa Shetani utakuwa kufanya ushuhuda wa Roho wa Mungu usiwe na matokeo yoyote. “Pasipo maono, watu huangamia” (Mithali 29:18). Shetani atafanya kazi kwa ujanja, kwa njia tofauti na kupitia vyombo tofauti, ili kutikisa imani ya watu wa Mungu waliobaki katika ushuhuda wa kweli. Ataleta maono ya uwongo ili kupotosha, na atachanganya ya uwongo na ya kweli, na hivyo kuwachukiza watu kiasi kwamba wataona kila kitu kinachoitwa maono kama aina ya ushabiki; lakini roho za uaminifu, kwa kulinganisha ya uwongo na ya kweli, zitaweza kutofautisha kati yake.”

E. G. W. (Selected Messages, kitabu cha 2, uk. 78)

KIAMBATISHO: ELLEN G. WHITE ALIKUBALIWA KUWA NABII

Kabla ya kumkubali Ellen G. White kama nabii wa kweli, Waadventista walilinganisha utu wake na ujumbe wake na miongozo ya kibiblia inayoruhusu kutambuliwa kwa manabii wa kweli.

MATUKIO YASIYO YA KAWAIDA	**MATUKIO YA KIUNGA-ROHO: Wakati wa maono yake, Ellen alionyesha matukio kadhaa ya kiunga-roho kama vile kupungukiwa na pumzi, au nguvu za kimwili zilizo juu ya kawaida (kushikilia Biblia nzito ya familia juu kwa saa kadhaa kwa mkono mmoja).**
UPATANIFU NA BIBLIA	**Hatuwezi kupata chochote katika maandishi yake kinachopingana na ujumbe wa Biblia. Yeye mwenyewe daima alihimiza kujifunza Biblia na akaomba kwamba maandishi yake yachunguzwe kwa mwangaza wake.**
KUINULIWA KWA KRISTO	**Ujumbe wake mkuu ulikuwa uleule tangu mwanzo: Kristo na Kristo peke yake.**
MATOKEO CHANYA	**Wale waliomjua binafsi na wale kati yetu ambao tumesoma maandishi yake wanaweza kuthibitisha kwamba ushawishi wake umekuwa chanya kwa uzoefu wetu wa Kikristo.**
UNABII ULIOTIMIA	**Kwa mfano, Vita vya Wenyewe kwa Wenyewe vya Marekani vilivyodumu kwa muda mrefu (vilivyotabiriwa mwaka 1861); au moto ulioharibu majengo ya Review & Herald (uliotabiriwa mwaka 1901 na kutimia mwaka 1902).**